

© Sportvisserij Nederland

Elke paling die wordt gevangen, is er één te veel!

Paling staat op uitsterven

De paling is ernstig bedreigd. Het volwassen palingbestand in Nederland is in vijftig jaar met 95% afgenomen. In Europa is het glasaalbestand (jonge paling) minder dan 1% van wat het was in de jaren tachtig. Door overbevissing is het palingbestand zowel in Nederland als in de rest van Europa de afgelopen jaren hard achteruitgegaan. Paling heeft op de Rode Lijst van de IUCN de status *ernstig bedreigd*¹. De paling is dus qua status vergelijkbaar met de berggorilla, de tijger en de panda en een broodje paling is dus te vergelijken met een broodje panda.

Internationale wetenschappers verenigd in ICES hebben vanwege de kritieke status geadviseerd om de palingvisserij stil te leggen². Sinds 2009 staat paling op Lijst II van CITES³. Dit betekent dat de internationale handel aan banden is gelegd. De Europese Commissie heeft vorig jaar dan ook een oproep gedaan aan alle lidstaten om te komen tot een aalherstelplan. Kortom: er is eenduidigheid over de ernst van de situatie. Zonder ingrijpende maatregelen sterft de paling uit.

Paling is een bijzonder dier

De paling (*Anguilla anguilla*) is een bijzonder dier, want hij kan in zowel zoet als zout water leven. Vooral zijn levenscyclus valt op. Volwassen dieren ondernemen namelijk een lange tocht naar de Sargassozee, een wierrijk deel van de westelijke Atlantische Oceaan bij de Bermuda-eilanden, om zich voort te planten. Daarbij zwemmen ze op grote diepte. Ze eten niet, maar teren in op hun vet. Een vrouwtjespaling is pas na 12 tot 25 jaar geslachtsrijp en na het paaien sterft ze. Ze kunnen zich dus maar één keer in hun leven voortplanten.

De larven zijn doorzichtig en hebben de vorm van een wilgenblaadje. Zij drijven gedurende bijna drie jaar met de stroom mee richting Europa. Daar krijgen ze een rolronde vorm, maar zijn de eerste tijd nog steeds doorzichtig (glasaal). Glasaaltjes worden voor de kust van Spanje, Portugal en Frankrijk opgevist. De palingen die niet worden gevangen trekken de Europese binnenwateren in, waaronder Nederland. Daar krijgen ze hun kleur, groeien en bouwen ze vet op (rode aal). Op het moment dat de paling geslachtsrijp is (schieraal) zwemt hij terug naar de Sargassozee om te gaan paaien. Het is juist deze paling die weggevangen wordt en op ons bord terecht komt.

© Rudolf Svensen

© Sportvisserij Nederland

© Sportvisserij Nederland

© WWF-Canon / Erling Svensen

Kweek is geen alternatief voor wilde paling, want het is nog nooit gelukt om een paling in gevangenschap te laten voortplanten. Ook is er geen wetenschappelijk bewijs dat het uitzetten van paling zin heeft, omdat het onduidelijk is of de uitgezette palingen hun weg weten terug te vinden naar de Sargassozee.

Aalbeheerplan onvoldoende

In Nederland is de beroepsvisserij met vangsten van 900 ton verantwoordelijk voor 70% van de palingsterfte. In vergelijking met andere visserijsectoren gaat het om een relatief kleine sector. Andere doodsoorzaken zijn gemalen (50 ton) en aalscholvers (50 ton). De sportvissers hebben besloten hun vangsten vrijwillig terug te zetten. Omdat het zo slecht gaat met de paling heeft de Europese Unie aan alle lidstaten gevraagd om een aalbeheerplan op te stellen. Hierin werd een doelstelling geformuleerd. Door drie onafhankelijke wetenschappelijke groepen is berekend dat het aantal palingen dat Nederland moet kunnen uittrekken om zich voort te planten zodat het bestand weer gezond wordt, minstens 4000 ton moet zijn. Daarop besloot minister Verburg een vangstverbod in te stellen van 3 maanden per jaar. De vissers waren het hier echter niet mee eens en kwamen met een eigen doelstelling, namelijk het uitzetten van 157 ton volwassen paling in de Noordzee. Dit is echter een fractie van wat nodig is om het palingbestand te herstellen. In eerste instantie heeft de minister haar plan aangepast. Maar onder druk van natuurbeschermingsorganisaties en Sportvisserij Nederland heeft Eurocommissaris Borg van Visserij, in de zomer van 2009, de minister gedwongen dit weer terug te draaien en alsnog een vangstverbod ingesteld van 3 maanden. Hiermee is Nederland nog steeds geen voorloper. Zowel Nederland als Noorwegen hebben al een volledige visserijstop afgekondigd. Een volledige stop is het enige dat de paling nog kan redden, want zelfs als we nu stoppen met vissen duurt het nog 60 tot 200 jaar voordat de palingstand is hersteld.

Alleen verbod kan paling redden

Het Wereld Natuur Fonds, Stichting De Noordzee, Sportvisserij Nederland en Natuurmonumenten willen dat de visserij op paling helemaal stopt. Dat geldt voor zowel de volwassen paling als glasaal, want elke paling die nu gevangen wordt, is er één te veel. We hebben een keuze: nu stoppen, zodat ook onze kleinkinderen nog van paling kunnen genieten of toestaan dat de laatste palingen worden opgevist.

¹ IUCN (International Union for the Conservation of Nature) is opgericht in 1948 en is de grootste overkoepelende natuurbeschermingsorganisatie ter wereld. Het Nederlands Comité van de IUCN is gevestigd in Amsterdam. Meer informatie staat op www.iucn.org.

² ICES (International Council for the Exploration of the Sea): www.ices.dk.

³ CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) is een internationaal verdrag dat overheden hebben gesloten om te verzekeren dat de handel in wilde dieren en planten hun voortbestaan niet bedreigt. Op dit moment vallen bijna 5000 bedreigde diersoorten en 25.000 bedreigde planten onder CITES. Met inmiddels 160 aangesloten landen is CITES een van de oudste (1975) en meest succesvolle natuurbeschermingsverdragen ter wereld.

www.wnf.nl

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. SGS-COC-006588AL
© 1996 Forest Stewardship Council

Augustus 2009

for a living planet®